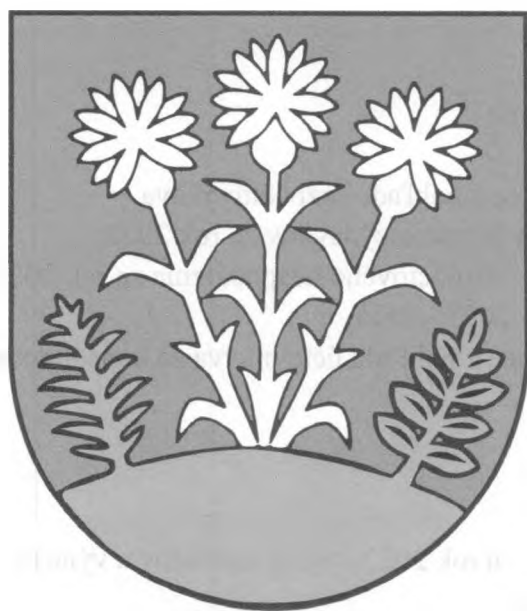


**Konsolidovaná výročná správa
Obce Dolný Hričov
za rok 2022**




Ing. Peter Zelník
starosta obce

OBSAH

1. Úvodné slovo starostu obce
2. Identifikačné údaje obce
3. Organizačná štruktúra obce
4. Poslanie, vízie, ciele
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku
 - 5.1. Geografické údaje
 - 5.2. Demografické údaje
 - 5.3. Ekonomické údaje
 - 5.4. Symboly obce
 - 5.5. Logo obce
 - 5.6. História obce
 - 5.7. Pamiatky
 - 5.8. Významné osobnosti obce
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)
 - 6.1. Výchova a vzdelávanie
 - 6.2. Zdravotníctvo
 - 6.3. Sociálne zabezpečenie
 - 6.4. Kultúra
 - 6.5. Doprava
 - 6.6. Územné plánovanie
 - 6.6. Hospodárstvo
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva
 - 7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022
 - 7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022
 - 7.3. Rozpočet na roky 2023 - 2025
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za konsolidovaný celok
 - 8.1. Majetok
 - 8.2. Zdroje krytia
 - 8.3. Pohľadávky
 - 8.4. Záväzky
9. Hospodársky výsledok za rok 2022 - vývoj nákladov a výnosov za konsolidovaný celok
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce
 - 10.1. Prijaté granty a transfery
 - 10.2. Poskytnuté dotácie
 - 10.3. Významné investičné akcie v roku 2022
 - 10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti
 - 10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia
 - 10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

predkladám Vám Konsolidovanú výročnú správu Obce Dolný Hričov za rok 2022, ktorá je vypracovaná v zmysle zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v z.n.p. a ktorá zahŕňa plnenie úloh obce v rámci originálnych ale aj prenesených kompetencií v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho a zdravotného zabezpečenia, kultúry, dopravy, územného plánovania a hospodárstva. Poskytuje súhrn príjmov a výdavkov, nákladov a výnosov, prehľad o transferoch a dotáciách, stave majetku a finančnej situácii. Konsolidovaná výročná správa Obce Dolný Hričov za rok 2022 zachytáva podrobný opis stavu a činností obce, stav hospodárenia obce pri zabezpečovaní základných činností a uspokojovania potrieb občanov

Obec Dolný Hričov zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku za ňou zriadenú rozpočtovú organizáciu tvoriacu konsolidovaný celok na základe ich individuálnych účtovných závierok a overuje ju audítor.

Ing. Peter Zelník, starosta obce

2. Identifikačné údaje obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

<u>Názov:</u>	Obec Dolný Hričov
<u>Sídlo:</u>	Osloboditeľov 131/35, 013 41 Dolný Hričov
<u>IČO:</u>	00321257
<u>Štatutárny orgán obce:</u>	starosta obce, Ing. Peter Zelník
<u>Telefón:</u>	041 /5572120, 041/5003280
<u>Mail:</u>	dolnyhricov@gmail.com
<u>Webová stránka:</u>	www.dolnyhricov.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce:

Predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce je starosta, ktorého volia obyvatelia obce v priamych voľbách. Starosta obce je štatutárnym orgánom obce, môže rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch alebo o povinnostiach fyzických alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy. Taktiež zvoláva a vedie zasadnutia obecného zastupiteľstva a obecnej rady a podpisuje ich uznesenia, vykonáva obecnú správu, rozhoduje o všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú vyhradené obecnému zastupiteľstvu, podpisuje všeobecné záväzné nariadenia obce, vydáva pracovný poriadok, organizačný poriadok obecného úradu, poriadok odmeňovania zamestnancov obce. Jeho funkčné obdobie je 4 roky. Od 10.11. 2018 vykonával funkciu starostu obce Dolný Hričov Ing. Peter Zelník. Vo voľbách do orgánov samosprávy obcí, ktoré sa konali dňa 29.10.2022 na základe rozhodnutia predsedu NR SR č. 209/2022Z.z. bol opätovne zvolený do funkcie starostu obce Ing. Peter Zelník.

Zástupca starostu obce:

Starostu zastupuje zástupca starostu, ktorého spravidla na celé funkčné obdobie poverí zastupovaním starosta a to do 60 dní odo dňa zloženia sľubu starostu. Ak tak neurobí, zástupcu starostu zvolí obecné zastupiteľstvo 3/5 väčšinou všetkých poslancov. Zástupca starostu môže byť len poslanec. Rozsah právomocí, kompetencií a vyhradených vecí pre zástupcu starostu obce

určí v poverení starosta obce. Zástupca starostu zastupuje starostu počas jeho neprítomnosti, alebo nespôsobilosti na výkon funkcie, podľa ustanovení ZoOZ.

Zástupca starostu je členom obecnej rady, pre volebné obdobie r. 2018 - 2022 zastával túto funkciu p. Pavol Ballay, ktorého Uznesením OZ č. 163/2018 z 02.12.2018 Ing. Peter Zelník, starosta obce, v zmysle § 13b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení poveril svojim zastupovaním na celé funkčné obdobie. Pre volebné obdobie r. 2022 - 2026 bude zastávať funkciu zástupcu starostu obce p. Marián Žoldák, ktorého do uvedenej funkcie poveril svojim zastupovaním na celé funkčné obdobie Ing. Peter Zelník, starosta obce, v zmysle § 13b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov Uznesením OZ č. 123/2022 z 26.11.2022.

Prednosta obecného úradu:

Obec Dolný Hričov nemá osobu, ktorá zastáva funkciu prednostu obecného úradu.

Hlavný kontrolór obce:

Hlavný kontrolór obce je zamestnancom obce a vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti vedúceho zamestnanca. Na zvolenie je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov obecného zastupiteľstva, v druhom kole volieb je potrebný najväčší počet platných hlasov. Jeho funkčné obdobie je 6 rokov. Uznesením OZ č. 64/2019 zo dňa 15.05.2019 do funkcie hlavného kontrolóra bola zvolená p. Mária Rapánová s účinnosťou od 01.06.2019. Svoju činnosť ukončila ku dňu 10.01.2022 (úmrtie). Uznesením OZ č. 9/2022 zo dňa 09.03.2023 Obecné zastupiteľstvo obce Dolný Hričov zvolilo v zmysle § 18a ods. 3 a ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov p. Elenu Družkovskú za hlavného kontrolóra obce Dolný Hričov.

Obecná rada:

Obecná rada je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom obecného zastupiteľstva a poradným orgánom starostu obce. Je zložená z 3 poslancov obecného zastupiteľstva. Pre volebné obdobie r. 2018 - 2022 Uznesením OZ č. 165/2018 zo dňa 02.12.2018 boli zvolení členmi obecnej rady prof. Dr. Ing. Martin Decký a p. Marta Rašovcová a v zmysle zákona o obecnom zriadení menovaný zástupca starostu obce je aj členom obecnej rady - p. Pavol Ballay. Uznesením OZ č. 125/2022 zo dňa 26.11.2022 boli zvolení členmi obecnej rady Ing. Marián Chamaj a p. Marta Rašovcová a v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení menovaný zástupca starostu obce je aj členom obecnej rady - p. Marián Žoldák

Obecné zastupiteľstvo:

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štyri roky. Hlavnou úlohou poslancov je všestranná starostlivosť o rozvoj obce a o jej obyvateľov. Obecné zastupiteľstvo sa schádza podľa potreby, najmenej však raz za tri mesiace. Rokovania obecného zastupiteľstva sú zásadne verejné, za neverejné ho môže vyhlásiť ak sú predmetom rokovania informácie chránené osobitnými zákonmi. Podrobné pravidlá o rokovaní obecného zastupiteľstva upravuje rokovací poriadok.

Dňa 10.11.2018 sa konali voľby do orgánov samosprávy obcí. Na ustanovujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva konaného dňa 02.12.2018 zložili sľub poslanci obecného zastupiteľstva: p. Pavol Ballay, prof. Dr. Ing. Martin Decký, Mgr. Andrea Dobroňová, Bc. Daniela Ďuriníková, p. Štefan Hôrečný, p. Ján Hrazdára, p. Bibiána Odváhová, p. Marta Rašovcová a Ing. Marián Chamaj vzhľadom k neprítomnosti, zložil sľub na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva konanom dňa 13.02.2019.

Komisie obecného zastupiteľstva:

- *Komisia pre sociálne, bytové otázky a zdravotníctvo:*
predseda: Štefan Hôrečný
členovia: Iveta Kurotová, Mgr. Danko Kramarová, Gabriela Možješová, Andrea Randíková
- *Komisia pre vzdelávanie a kultúru:*

predseda: Marta Rašovcová

členovia: Bibiána Odváhová, Elena Družkovská

- *Komisia pre dopravu, výstavbu a životné prostredie:*

predseda: prof. Dr. Ing. Martin Decký

členovia: Ing. Vladislav Belák, Ing. Michal Capanda, Roman Družkovský, Bc. Daniela Ďuriníková, Branislav Hoferica do 12.05.2020, Ing. Simona Hofericová od 27.05.2020 - Uznesenie OZ č. 44/2020 z 27.05.2020, Ing. Ľubomír Hvizdák, Ing. Marián Jurašík a Rudolfa Sládková

- *Komisia podľa čl. 7 ods. 5 zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov:*

predseda: Pavol Ballay

členovia: Mgr. Andrea Dobroňová, Bc. Daniela Ďuriníková

Dňa 29.10.2022 sa konali voľby do orgánov samosprávy obcí. Na ustanovujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva konaného dňa 26.11.2022 zložili sľub poslanci obecného zastupiteľstva: p. Pavol Ballay, prof. Dr. Ing. Martin Decký, Mgr. Andrea Dobroňová, p. Ján Hrazdára, Ing. Marián Chamaj, Mgr. Ľubomír Klimo, p. Bibiána Odváhová, p. Marta Rašovcová a p. Marián Žoldák.

Komisie obecného zastupiteľstva:

- *Komisia pre sociálne, zdravotné a bytové otázky:*

predseda: Mgr. Andrea Dobroňová

členovia: p. Janka Hanusová, p. Štefan Hôrečný, Mgr. Danka Kramarová, p. Iveta Kurotová, p. Andrea Randíková

- *Komisia pre kultúru, vzdelávanie a šport:*

predseda: Marta Rašovcová

členovia: p. Elena Družkovská, Mgr. Ján Masný, p. Bibiána Odváhová, p. Lukáš Kováčik, Ing. Simona Smolková, Ing. Ján Vrábel, PhD.

- *Komisia pre dopravu, výstavbu a životné prostredie:*

predseda: prof. Dr. Ing. Martin Decký

členovia: Ing. Vladislav Belák, p. Roman Družkovský, Ing. Simona Hofericová, p. Ján Hrazdára, p. Ján Hrobárik, Ing. Ján Puchoň, p. Rudolfa Sládková, Bc. Igor Tomašec

- *Komisia podľa čl. 7 ods. 5 zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov:*

predseda: Pavol Ballay

členovia: p. Ján Hrazdára a p. Bibiána Odváhová

Obecný úrad:

Obecný úrad: je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje administratívne, organizačné a ekonomické veci. Zabezpečuje plnenie úloh podľa zákonov SR, vnútorných predpisov obce a rokovaní orgánov obce. Prácu obecného úradu organizuje starosta obce.

Zamestnanci obecného úradu:

- Mgr. Danka Kramarová - samostatný odborný referent (miestne dane a poplatky, pokladňa, sociálne služby, matrika, krízové riadenie, nájomné bytovky),
- Rudolfa Sládková - samostatný odborný referent (účtovníctvo, rozpočtovníctvo, evidencia majetku, prenesené kompetencie úsek: spoločný stavebný úrad, školstvo, ÚPSVaR - hmotná núdza detí, dotácia stravovanie),



- Ing. Simona Smolková - samostatný odborný referent (mzdy, register obyvateľov SR, register adries, životné prostredie, kultúra, verejné obstarávanie, zástupkyňa matrikárky) - nástup po materskej a rodičovskej dovolenky od 01.01.2022,
- Monika Kilianová - samostatný odborný referent (podateľňa, CD a MK, životné prostredie)
- Miroslav Dobroň - vedúci zamestnanec Miestnej prevádzky prác a služieb,
- Peter Zaduban - stavebný robotník Miestnej prevádzky prác a služieb
- Zdenko Zaduban - robotník Miestnej prevádzky prác a služieb,
- Anna Zadubanová - upratovačka,
- Ivan Hluchý - pomocný pracovník Miestnej prevádzky prác a služieb a hospodár športového areálu,
- Martin Mitáš - robotník Miestnej prevádzky prác a služieb.

Rozpočtové organizácie:

Názov: Základná škola s materskou školou P.V. Rovnianka

Sídlo: Školská 248/5, 013 41 Dolný Hričov

Štatutárny orgán: riaditeľ - Mgr. Ivan Brezovský

Základná činnosť:

Základná škola poskytuje základné vzdelanie, zabezpečuje rozumovú výchovu v zmysle vedeckého poznania v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie. Poskytuje mravnú, estetickú, pracovnú, zdravotnú, telesnú a ekologickú výchovu žiakov a pripravuje ich na ďalšie štúdium a prax.

Základná škola P. V. Rovnianka vznikla v roku 1953. Prvé náznaky vyučovania však pochádzajú už z roku 1853. Škola nesie čestný názov po Hričovskom rodákovi Petrovi Vítazoslavovi Rovniankovi, slovenskom národovcovi, ktorý pôsobil v Amerike. Od 01.04.2002 je samostatným právnym subjektom a od 01.01.2005 je jej súčasťou aj materská škola. Sídli v dvoch budovách.



V školskom roku 2021/2022 mala škola 203 žiakov (primárne vzdelávanie 74 žiakov, nižšie sekundárne vzdelávanie 128 žiakov), z toho 1 žiaka študujúceho v zahraničí. V školskom roku 2022/2023 je to 206 žiakov ((primárne vzdelávanie 87 žiakov, nižšie sekundárne vzdelávanie 119 žiakov). Škola je navštevovaná žiakmi z miestnej časti Peklina, spádových obcí: Hričovské Podhradie, Paština Závada a od 5. ročníka aj žiakmi z obce Horný Hričov. Na škole vyučuje 16 pedagogických zamestnancov v ZŠ, 4 pedagogickí zamestnanci v MŠ, 2 pedagogickí zamestnanci v SKD a 1 asistent učiteľa. Prevádzkových - nepedagogických zamestnancov je celkom 10 (3 v ZŠ, 2 v MŠ a 5 v ŠJ). V školskom roku 2021/2022 mala škola 10 učební, ktoré slúžili ako kmeňové. Súčasťou školy je tiež školský klub detí (71 detí), ktorý zabezpečuje výchovu a vzdelávania i v čase mimo vyučovania, školská jedáleň a materská škola, ktorú navštevovalo 49 detí a z toho 18 detí, ktoré mali 1 rok pred plnením povinnej školskej dochádzky. V súčasnosti vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov z obce prebieha s pomocou asistenta učiteľa pre deti so zdravotným znevýhodnením.

ZŠ s MŠ P.V.Rovnianka v Dolnom Hričove patrí popredné miesto v rebríčku úspešnosti v súťažiach. Dávid Chrenko a Samuel Lušnák - úspešní riešitelia okresného kola Pytagoriády, Simona Šimúnová - úspešná riešiteľka školského kola Pytagoriády, Juraj Jurašík a Michaela Mazúrová - úspešní riešitelia matematického klockana, Samuel Lušnák, Šimon Mazúr a Michaela Mazúrová - úspešní riešitelia matematickej súťaže Maksík. Mária Belláková reprezentovala školu v okresnom kole súťaže Hviezdoslavov Kubín.

Základná škola s materskou školou P.V. Rovnianka v Dolnom Hričove hospodári s vlastnými finančnými prostriedkami a je napojená na rozpočet obce.

Od 01.09.2016 so súhlasom zriaďovateľa je zaradené Elokované pracovisko Školská 248/5 ako súčasť Súkromnej základnej umeleckej školy, Skalka 34, 013 11 Lietavská Lúčka s umeleckými odborníkmi: hudobný (flauta, gitara, klavír a spev), výtvarný a tanečný.

Nadobudnutím účinnosti zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bola zadefinovaná ako iniciatívny a poradný orgán školskej samosprávy rada školy, ktorá je zložená zo zástupcov pedagogických a ostatných zamestnancov, zástupcov rodičov a delegovaných zástupcov zriaďovateľa. Jej poslaním je vyjadrovať a presadzovať verejné záujmy, záujmy žiakov, rodičov a zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Pri ZŠ s MŠ pracuje aj Rada rodičov. Rodičia sú jedným z najdôležitejších partnerov školy a nevyhnutnou úlohou vedenia školy je úzka spolupráca s nimi. Hlavnou náplňou je rozhodovanie o použití finančných príspevkov, pomoc pri organizovaní školských podujatí...

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Základnou úlohou obce a jej samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jej obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Vízie obce:

Obec Dolný Hričov má v súčasnosti k dispozícii Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2015 - 2021, ktorého cieľom bolo dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom rešpektovaní limitů a zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia. Úspešná implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja môže v obci Dolný Hričov napomôcť k zlepšeniu vybavenosti obce základnou infraštruktúrou, povzbudeniu podnikateľskej aktivity rozvoju vidieckej turistiky, efektívnemu zvýšeniu využitia miestnych daností, aktivizácii miestneho obyvateľstva, oživeniu kultúrneho, športového a spoločenského života v obci, zlepšeniu sociálnej klímy a životného prostredia. Následne na to, môže realizácia opatrení stanovených Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce generovať príjmy a tým zvýšiť celkovú životnú úroveň obyvateľstva a zároveň postaviť pevné základy zodpovednej miestnej samosprávnosti.

Ciele obce:

Z hľadiska budúcich cieľov Obec Dolný Hričov aj naďalej bude prostredníctvom svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie, na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy tak, ako je to stanovené v zákone č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Konsolidovaný celok:

Obec Dolný Hričov je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh môže použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Svoje úlohy môže obec financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a s inými právnickými a fyzickými osobami.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, má sa zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné. Majetok obce možno použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Obec môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácii, ktorú zriadila podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Obec môže vložiť svoj majetok ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu. Obec môže upustiť od vymáhania majetkových práv, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.

Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sa zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho rozpočtu, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Poskytujú sa na základe zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl a školských zariadení. Do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na ich úhradu vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov SR obec zúčtuje prostriedky v prospech svojho rozpočtu.

Dalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať.

Obec, ako subjekt verejnej správy zadaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike.

Všeobecnou legislatívnou normou upravujúcou účtovníctvo vrátane účtovnej závierky rozpočtových organizácií a obcí je zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto zákona účtujú rozpočtové organizácie a obce v sústave podvojného účtovníctva.

Účtovnú závierku vo všeobecnosti upravuje zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov a definuje ju ako štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovanú osobám, ktoré tieto informácie vyžadujú, pričom účtovná závierka tvorí jeden celok pozostávajúci zo všeobecných náležitostí a z jednotlivých súčastí - súvahy, výkazu ziskov a strát, poznámok.

Cieľom účtovnej závierky je poskytnúť verný a pravdivý obraz o účtovnej závierke. Informácie v účtovnej závierke sú užitočné, ak sú posudzované z hľadiska významnosti, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé.

Zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov stanovuje povinnosť overenia individuálnej účtovnej závierky a vyhotovenie výročnej správy, ktorej súlad s účtovnou závierkou musí byť tiež overený audítorom. Pre obce to ustanovuje aj § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších doplnkov.

Účtovná závierka predstavuje kontinuálny proces činností, ktorých výsledkom je zostavenie účtovných výkazov, vypracovanie poznámok a následné predloženie účtovnej závierky ako celku vrátane všeobecných náležitostí na určené miesta predkladania. Z hľadiska charakteru ich môžeme rozčleniť na účtovnú závierku pozostávajúcu z prípravných prác, uzatvorenia účtovných kníh a zostavenie účtovnej závierky.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce:

Obec Dolný Hričov je situovaná v Bytčianskej kotline na terasovitých náplavách Váhu, východná časť chotára v severnej časti Strážovských vrchov. Územie obce Dolný Hričov sa rozprestiera sčasti na rovine v údolí Váhu, ktorý je zároveň hlavným vodným tokom a do ktorého sa vlievajú menšie potoky tečúce zo svahov chotára: Vinný jarek, Staňov potok, Závadský potok, ktoré majú malé množstvá vody. Územie sa však sčasti rozprestiera aj na

kopcoch, ktoré ju ohraničujú. V tejto súvislosti možno spomenúť, že do jej katastra zasahuje chránená oblasť - Súľovské skaly. V okolí murovaného hradu (postaveného v rokoch 1235 - 1241) je situovaných niekoľko jaskýň. Neďaleko obce sa nachádza chránený prírodný útvar - známa Hričovská skalná ihla, s ktorou je spojené množstvo povestí.

Územie obce od roku 1992 tvoria dve nezávislé katastrálne územia - Dolný Hričov a Peklina.

Chotár obce sa využíva na poľnohospodárske a taktiež na turistické a rekreačné účely. Poloha obce je veľmi výhodná vzhľadom na to, že sa nachádza v tichej prírodnej lokalite v blízkosti turisticky vyhľadávanej lokality, s vybudovanou infraštruktúrou a preto je možné ju považovať za obec s veľkým potenciálom rozvoja, rekreácie a agroturistiky. Je vzdialená iba 12 km od mesta Žilina, ktoré je zároveň sídlom Žilinského okresu a Žilinského samosprávneho kraja. Do týchto zložiek je obec aj administratívne začlenená, je členom regiónu „Horné Považie“.

Susedné mestá a obce:

Obec hraničí na severe s obcou Horný Hričov a Kotešová. Na východe s obcou Žilinská Lehota v blízkosti mesta Žilina, na juhu s obcou Ovčiarsko, Paština Závada, na juhozápade s Hričovským Podhradím a na západe s obcou Hlboké nad Váhom (mesto Bytča).

Celková rozloha obce: 1 245 ha, z toho katastrálne územie Peklina 340,50 ha
Nadmorská výška: stred obce má nadmorskú výšku 316 m.n.m., v katastri sú výšky od 315 do 450 m.n.m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov:

Hustota obyvateľstva predstavuje 135,10 obyvateľov/km², pričom počet obyvateľov k 31. 12. 2022 bol 1 682:

Dolný Hričov - 1 451 (713 mužov a 738 žien), časť Peklina - 201 (89 mužov a 112 žien), trvalý pobyt obec Dolný Hričov - 30 obyvateľov (21 mužov a 9 žien).

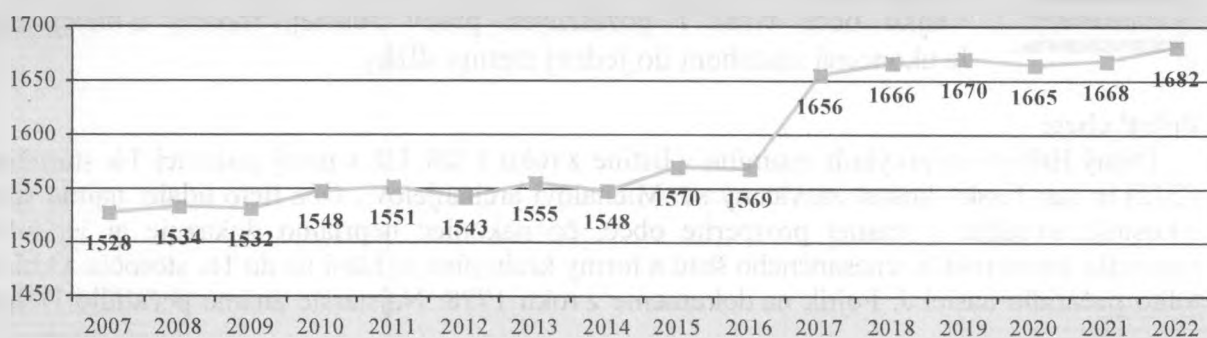
Národnostná štruktúra:

V obci Dolný Hričov žijú obyvatelia prevažne slovenskej národnosti, obec eviduje 5 občanov inej národnosti a to 3 - Česko, 2 - iná (Tunis, Thajsko).

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu:

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: najväčší podiel tvorí Rímskokatolícka cirkev. Okrem vyššie uvedeného zastupujú v obci svoje miesto obyvatelia bez vyznania alebo náboženská príslušnosť nie je zistená. Najmenší podiel obyvateľov tvoria občania patriaci do Evanjelickej cirkvi a Gréckokatolíckej cirkvi.

Vývoj počtu obyvateľov:



Rok	Počet obyvateľov	Index státnutia
1991	1 386	75,50
2001	1 496	84,72
2009	1 607	
2010	1 625	119,48
2011	1 660	
2012	1 685	128,74
2020	1 670	
2021	1 651	121,60
2022	1 682	

Vplyv demografického vývoja na vekové zloženie obyvateľstva v sledovaných skupinách sa od celoročného priemeru odlišuje. Vekové zloženie obyvateľstva v Slovenskej republike sa za posledných 10 rokov zmenilo, proces stárnutia sa zintenzívnil. Štruktúra obyvateľstva obce v dôsledku stálej prevahe poproduktívneho obyvateľstva v blízkej budúcnosti prinesie demografický problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva. Jediná pomoc by bola nárast počtu obyvateľstva o mladé rodiny.

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci:

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje najmä v priemyselnej výrobe s dennou dochádzkou za prácou a v poľnohospodárstve a s ním súvisiacich službách. Štatistické údaje v tejto oblasti sú dosť relatívne čísla z dôvodu, že každá inštitúcia si vedie vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Obec nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb pracujúcich v zahraničí.

Na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny bolo k 31.12.2022 evidovaných celkom 32 uchádzačov o zamestnanie, z toho 16 mužov a 16 žien. Dlhodobo evidovaných bolo 8 osôb - 2 muži a 6 žien.

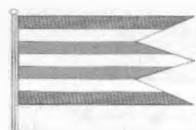
5.4. Symboly obce



Erb obce:

Všeobecne sa za erb obce považujú z pažite vyrastajúce tri kvety. Keď sa na znak obce pozrieme detailnejšie, v symbole spoznáваме bodliaky. Táto rastlina ako symbol obcí na severnom Slovensku nie je zriedkavá. Erbom Dolného Hričova je modrý štít, v ktorom zo zelenej pažite vyrastajú tri strieborné (resp. biele)

bodliaky z oboch strán doprevádzané dvomi zelenými halúzkami.



Vlajka obce:

Vlajku obce tvorí 7 pozdĺžnych pásov zelenej, modrej a bielej farby. Je ukončená zástrihom do jednej tretiny dĺžky.

Pečať obce:

Dolný Hričov sa prvýkrát spomína v listine z roku 1208. Už v prvej polovici 14. storočia (r. 1332) tu stál farský kostol zasvätený sv. Michalovi archanjelovi. Oba tieto údaje, najmä správa o kostole, svedčia o včasnej prosperite obce, čo nakoniec nepriamo dokazuje aj jej erbové pečatidlo, ktoré podľa renesančného štítu a formy kruhopsu sa hlási už do 16. storočia. Odtlačok tohto pečatidla našiel J. Fojtík na dokumente z roku 1778. Najstaršie známe pečatidlo Dolného

Hričova má kruhopis: „+ SIGILLVM . PAGI . ALSO . HRI(cso)“. V strede pečatného poľa je vyrytý štít, ktorý je svojou formou typický pre 16. storočie. V štíte z pažite vyrastajú tri kvety - resp. tri bodliaky. Dolný Hričov teda už v 16. storočí používal vyspelý obecný erb. Vzhľadom na prvú zmienku o obci už na začiatku 13. storočia a vzhľadom na existenciu kostola v obci už v prvej polovici 14. storočia predpokladáme, že Dolný Hričov používal vlastné obecné pečatidlo už aj pred spomenutým renesančným erbovým pečatidlom.

Dolný Hričov od 16. storočia používa obecný erb v pravom zmysle slova, keďže symbol obce sa nachádza v štíte. J. Fojtík, ktorý toto pečatidlo objavil - objavil jeho odtlačok, obecný erb opísal ako tri kvety. Tento istý symbol avšak už bez štítu, sa nachádza aj na ďalšom obecnom pečatidle z 18. storočia. V jeho oválnom poli je vyrytá pažita, z ktorej opäť vyrastajú tri kvety. Nevšimol si, že na tejto mladšej pamiatke z pažite po stranách vyrastajú aj dve halúžky. V hornej tretine pečatného poľa je vyrytý názov obce: „ALSO * * * HRICSO“. Odtlačok tohto pečatidla J. Fojtík našiel na dokumente z roku 1831. Ďalší jeho odtlačok sa našiel v Štátnom oblastnom archíve v Bytči na písomnosti z roku 1832 a M. Klapita ho objavil ešte aj na dokumente z roku 1850. Rovnaký symbol a rovnaký text je aj na ďalšom pečatidle Dolného Hričova, ktorého odtlačky sa zachovali na listoch z roku 1862 - 1873. Jediným rozlišovacím prvkom medzi oboma pečatidlami je usporiadanie hviezdíčiek v názve obce. Na staršom sú tri hviezdíčky vyryté vedľa seba, na mladšom pečatidle sú vyryté do trojuholníka. Toto pečatidlo obec určite používala až do začiatku XX. storočia. V druhej polovici 19. storočia súčasne s najmladším obecným pečatidlom začal Dolný Hričov používať aj nápisovú pečiatku s textom: „ALSÓ HRICSÓ KOSZÉG“. Našla sa na dokumentoch z r. 1880 - 1884. Táto nápisová pečiatka ešte nevylúčila z používania pečatidlo so znakom obce. Z kancelárskej praxe ju vylúčila až nasledujúca nápisová pečiatka s textom: „TRENCSÉN VÁRMEGYE ALSÓRICSO KOZSÉG *1906*“. Túto najmladšiu známu pečiatku obce vyhotovil budapeštiansky kovorytec Ignác Felsenfeld.

5.5. Logo obce

Logo obce je totožné s erbom Dolného Hričova. Erbom obce Dolný Hričov je modrý štít, v ktorom zo zelenej pažite vyrastajú tri strieborné (resp. biele) bodliaky z oboch strán doprevádzané dvomi zelenými halúžkami.

5.6. História obce

Obec sa spomína od roku 1208. Prvá doložená listina o Dolnom Hričove je z roku 1208 ako Ryzioia, z roku 1254 ako Hyrychou, z roku 1282 ako Inferior Herichou, z roku 1598 ako Also Hricho, z roku 1773 ako Dolný Hrčow, z roku 1808 ako Dolní Hryčow, maďarsky Alsóhricsó, Alsóricsó. Nitriansky župan Tomáš listinne potvrdzuje vlastníctvo biskupa RYZOIA (Ryčou - odtiaľ pochádza názov obce) tohto územia. Listina vymedzuje hranice územia.

Z archeologických nálezov sa dozvedáme, že územie obce bolo osídlené už v predhistorickej dobe (v roku 1961 pri železničnej stanici bol nájdený sekeromlat a na rozhraní Dolného Hričova a Ovčiarska desiatky bronzových vretien). Kostí, črepiny, časť žeriavu, sú svedectvom osídlenia z doby pred Veľkou Moravou. História obce je úzko spätá s hradom, ktorý vzniká v r. 1235-1241. Spolu so Súľovom a Lednicou patrí hrad Hričov k najmenším slovenským hradom. Jeho prvým historickým majiteľom bola katolícka cirkev. Počas jej správy hradu došlo ku kolonizácii územia. Hrad neskôr prechádza z rúk do rúk na striedanie: z rúk kráľa do rúk šľachty a opačne.

Stáva sa z neho sídlo lúpežných zbojníkov. Posledným majiteľom hradu Hričov bol Jozef Esterházy, majiteľ bytčianskeho panstva.

Začiatkom 18. storočia hričovský hrad vyhorel, stratil svoju obrannú funkciu, a - spustol. V súčasnosti je z hradu zrúcanina, kde sú však zachované nezvratné dôkazy o jeho minulosti, ktoré stále priťahujú turistov. Obec patrila panstvu Hričov, neskôr panstvu Bytča. V roku 1598 mala 30 domov, v roku 1720 mala 20 daňovníkov, v roku 1784 mala 81 domov, 98 rodín a 547



obyvateľov, v roku 1828 mala 70 domov a 637 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, prácou v lesoch a drotárstvom. V minulosti pestovali chmeľ.

V okolí hradu obyvateľ Hričova Martin Kabašta vyhĺbil viacero jaskýň, do ktorých sa možno ukryť pred nepriaznivým počasím.

V roku 1556 bol v obci postavený kaštieľ, slúžiaci ako mýtnica. Starobylý kostol z prelomu 13. a 14. storočia nesie znaky románskeho a gotického štýlu.

Raný aj neskorý feudalizmus - to bolo vždy jarmo svetskej i cirkevnej vrchnosti, ktoré „dovolili zrušiť poddanstvo“ až o storočie neskôr ako vo vyspelých európskych štátoch. Vojenské výpravy Turkov a Tatárov, protihabsburské povstania uhorskej šľachty proti cisárskej Viedni až do konca 18. storočia vydrancovali obce, zničili úrody, kopytá ich koňov „rozorali“ ornú pôdu. Počas piatich storočí nebolo v tejto krajine pokoja. Len 150 rokov relatívneho mieru (po porážke Turkov a vyhnaní kuruckých vojsk z územia Slovenska) umožnilo aký - taký pokrok a pokojný život občanov, život bez drancovania a prenasledovania a útekov do hôr. Ľudia potom, čo mohli odísť zo svojich bydlísk, hľadali nové usídlenie aj za cenu klčovania a vydobytia kúskov pôdy na nových územiach Slovenska, nie tam, kde po stáročia prechádzali drancujúce vojská. K takýmto podmienkam života sa pridávali cholery (1831), záplavy a povodne, neúrody, požiare (napríklad v roku 1921). Treba vysloviť obdiv generáciám potomkov prvých osídlených Slovákov, ktorí dokázali prežiť tieto kruté podmienky životnej existencie.

Dolný Hričov po roku 1918 zažil oslobodenie spod maďarského útľaku a jazykovej nadvlády. Začal hospodársky rozvoj, kultúrny rozvoj, slovenčina v školách, rast vzdelania. To všetko zastavila veľká hospodárska kríza po roku 1929. Po roku 1936 dochádza k rastu životnej úrovne obyvateľstva napriek zaostávaniu Slovenska za Českými historickými krajinami (zásluhou českej politiky voči Slovensku). Onedlho však začína nová apokalypsa - druhá svetová vojna. Vznikol síce Slovenský štát, ale pod patronátom hitlerovského Nemecka. Dolný Hričov prežil aj totalitný štát za komunistickej éry so všetkým sprievodnými javmi - nielen pri výstavbe nových budov, zakladania JRD, združstevňovania, rozvoja školstva a kultúry, ale aj prenasledovanie cirkví, kňazov, nepohodlných ľudí; nielen práca pre všetkých ľudí (neveľmi platená) ale aj vláda jedinej strany, neznášajúca odporcov a kritikov.

V súčasnosti patrí obec Dolný Hričov medzi najvyspelejšie obce žilinského okresu. Má vybudované inžinierske siete, je plynofikovaná, má svoje zdravotné stredisko - zubára, plne organizovanú základnú školu, do nej chodia žiaci aj z okolitých obcí. Obec Dolný Hričov dnes vytvára priaznivé podmienky pre podnikanie, pre živnostníkov, aj väčšie podnikateľské subjekty.

5.7. Pamiatky

Najstaršou zachovalou budovou v obci je rímsko-katolícky kostol z 13.-14. storočia. Presný rok stavby sa nezistil. Kostol i faru dali pravdepodobne postaviť prví majitelia hričovského hradu. Kostol nesie znaky románskeho aj gotického slohu. Pôvodný kazetový strop bol v neskorších rokoch požiarom poškodený a nahradený klenbou. Kazetový strop bol vyšší ako terajšia klenba. Dôkazom sú zvyšky vnútorných malieb ktoré sa zachovali nad klenbou na povale. Maľby boli čiastočne zreštaurované v roku 1964. Podľa odborníkov tieto maľby pochádzajú zo 14.

storočia. Sú to fragmenty väčších kompozičných celkov, veľkých obrazov, ako: Posledná večera, Nanebevstúpenie Krista, Kristus na Mangorle, a pod. Zachovali sa iba horné časti fragmentov. Ostatné časti boli zakryté neskoršími nátermi. Okolo kostola sa pochovávalo, pod podlahou kostola bola hrobka, v nej pochovávali hradné panstvo. Stopy po hrobke boli nájdené pri oprave kostola v rokoch 1947-48. Vchod do hrobky bol zamurovaný. Na vonkajších múroch kostola sú vyryté kratšie latinské texty, maľované dvojkrúhy s krížom, v medzikruží sú mená zomretých,



ktorí boli popri kostole pochovaní. Románsko-gotický kostol prechádza v roku 1616 zmenou. Juraj Thurzo dal v tomto roku kostol zrenovovať, a tak dostal svoju renesančnú podobu - vonkajšiu i vnútornú, ktorú si fakticky zachoval až dodnes. V roku 1087 dostáva kostol kamennú obkládku na rohoch, v roku 1822 obnovili okolo kostola murovanú ohradu.

Najpozoruhodnejšou pamiatkou, ktorá sa dosiaľ v kostole zachovala, je gotická klenba nad hlavným oltárom. Veža kostola je v pôvodnom tvare, postavená v románskom slohu. Pri opravách v rokoch 1960-62 bol obnovený románsky oltár oproti hlavnému oltáru. Na pôvodnom oltári bol nápis z roku 1576, podľa ktorého je kostol zasvätený pamiatke sv. Michala. Z príležitosti vysviacky sa dosiaľ zachovala pamiatka: každoročné Michalské hody.

Druhou najstaršou budovou je bývalý kaštieľ, postavený v 16. storočí. Postavil ju pravdepodobne staviteľ talianskeho pôvodu Ján Kilián, ktorý postavil aj Bytčiansky zámok. Budovu dali postaviť hričovskí hradní páni, ktorí vyberali i mýto od furmanov a kupcov. Jedno poschodie pod kaštieľom je priechodom; miestom, kde hradní páni vyberali mýto. V bašte kaštieľa sídlil mýtnik a ozbrojená stráž. Pôvodne mala mýtnica štyri veže na nárožiach, avšak tri z nich boli začiatkom 20. storočia asanované. Do 50. rokov 20. storočia sa



zachovala iba jedna veža, potom bola i tá rozobratá. Začiatkom 20. storočia od majiteľa baróna Poppera odkúpilo budovu urbárne spoločenstvo. Neskôr budova slúžila ako kino, kancelárie, agitačné stredisko. Do súčasnosti (až do výstavby kultúrneho domu) v nej bolo umiestnené obecné kultúrne stredisko, ústredňa slovenských telekomunikácií, urbárske spoločenstvo. Priechod cez budovu bol zrušený už na začiatku 19. storočia. Historická podoba tejto budovy - jej podoba sa nachádza na maľbe p. Pavla Midulu. Budova bývalého kaštieľa je zaradená medzi celonárodné kultúrne

pamiatky. V súčasnej dobe Považské múzeum v spolupráci so Slovenským národným múzeom v Martine naďalej realizuje archeologický výskum tejto renesančnej mýtnice, o objekt ktorej sa stará Združenie priateľov Hričovského hradu. Výsledkom výskumu bolo objavenie fragmentu muriva zaniknutej veže a objavenie staršieho, doposiaľ neznámeho muriva pod objektom. V interiéri sa objavila vápenno-hlinená pôvodná podlaha a pod ňou kolové jamy po staršej pravdepodobne stredovekej stavbe.

Rozhodnutím Pamiatkového úradu Slovenskej republiky č. PUSR-2018/207-8/20839/KIR zo dňa 15.03.2018 bola do Registra nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu zapísaná nehnuteľná kultúrna pamiatka „**Zvonica**“ nachádzajúca sa v k.ú. Peklina. Je vystavaná pravdepodobne koncom 19. storočia, je jednou z najstarších zachovaných stavieb pôvodne samostatnej obce Peklina, pričom architektúra objektu je zachovaná od doby výstavby bez sekundárnych zásahov. Vežová stavba na štvorcovom pôdoryse zastrešená ihlancovou strechou s podlomenicou, pôvodne krytá dreveným šindľom, je tvorená spodnou murovanou časťou s obdĺžnikovými zvukovými otvormi a nikou nad vstupom so sochami Panny Márie a Ježiša, a hornou drevenou časťou vybudovanou zo zvislo kladených dosák s otvormi (výzorníkmi) kruhového tvaru a v tvare osemcípej hviezdy. Zvon vo zvonici zdobený rastlinnou výzdobou, reliéfom Krista a nápisom s datovaním bol uliaty firmou Fischer z Trnavy v roku 1920. Zvonica je nositeľom historickej, urbanistickej a architektonickej pamiatkovej hodnoty.

Na základe rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Žilina č. KPUZA-2020/9812-4/43461/MAG zo dňa 19.06.2020 bol spracovaný výskum k zámeru komplexnej obnovy celého kaštieľa, realizovanej vo viacerých etapách, ako je obnova a sprístupnenie miestností na 1. NP, odstránenie stavebných prvkov z 20. storočia v miestnostiach na 1. NP, realizácia muzeálnej

expozície, obnova a sprístupnenie pivnice, odstránenie sekundárneho prekladu a podporných konštrukcií v pôvodnom prejazde kaštieľa, rekonštrukcie hygienických zariadení, výmeny okien, dverí, obnova interiérových a exteriérových omietok, podláh, elektroinštalácie a postupnej obnovy vnútorných priestorov.



Hričovská skalná ihla je chránená prírodná pamiatka, na ktorú sa viažu viaceré povesti. Cez hričovský chotár tečie rieka Váh, ktorá v minulosti spôsobila viacero povodní. Najväčšia z nich bola v roku 1813. Skalný objekt ihlovitého tvaru (skalná ihla) s výškou asi 10 m na rozhraní Súľovských vrchov a Považského podolia. Skalná ihla je zvyškom pôvodne väčšieho brala, ktoré sa vplyvom zvetrávania rozpadlo. Je morfológickou zaujímavosťou. V dolnej časti sa nachádza malé skalné okno - je to jediná skalná

ihla na Slovensku s uškom. Od roku 1965 je vyhlásená za prírodnú pamiatku s výmerou 6 300 m².

5.8. Významné osobnosti obce

Peter Vít'azoslav Rovnianek

Narodil sa 27. júna 1867 v Dolnom Hričove. Absolvoval dedinskú školu v rodnej obci, tri ročníky Gymnázia v Žiline, jeden ročník Gymnázia v maďarskom Jászbberénye. Potom pokračoval v štúdiu na Gymnázium v Nitre, kde po absolvovaní dvoch rokov filozofie a zložením skúšok zo 7. a 8. ročníka ukončil gymnaziálne štúdium vyznamenaním pri maturite. V roku 1886 vstúpil do kňazského seminára v Pešti. Ako v gymnázium, tak aj pri štúdiu teológie vynikal v prospechu a skúšky zložil vždy ako "primus eminenter". Nemohol sa zmieriť s tvrdou skutočnosťou, že sa študenti Slováci ani súkromne nemohli vzdelávať vo svojom rodnom jazyku a literatúre a tak sa pripraviť na svoje budúce pôsobenie medzi svojimi rodákmi. Rovnianek neskrýval svoje národné povedomie a príslušnosť k Slovákom. V snahe sprístupniť knižnicu slovenských autorov a slovenskú literatúru zriadenú pre študentov pripravoval spolu s priateľom a kolegom zo štúdia Andrejom Bielekom z Rakovej petíciu za otvorenie knižnice. Táto pripravovaná akcia pobúrila ich maďarských spolužiakov ako i predstavených seminára a Rovnianka s Bielekom vylúčili nielen zo seminára ale i zo všetkých vysokých škôl v Uhorsku. Po odchode zo seminára dňa 30. mája 1887 dostali zvláštne povolenie ukončiť učebný rok. Po úspešnom absolvovaní skúšok odchádza do Kláštora minoritov v Rakúsku, kde mu bola poskytnutá možnosť študovať na univerzite v Štýrskom Hradci. Tu sa zdokonalil v nemčine a francúzštine.



V júni 1888 zomiera následkom zranenia Rovniankov otec, syn Peter sa však domov vracia až po jeho smrti. Začiatkom augusta sa konali matičné slávnosti v Martine, ktorých sa Rovnianek zúčastnil s túžbou poznať osobne predákov Matice - Mudroňa, Vajanského, Dulu, Škultétyho, Halaša a i...

Nadchnutý ovzduším Martina sa odoberá do Ameriky. Na pôdu Spojených štátov vystupuje dňa 5. septembra 1888 z nemeckej lode Adler. Stáva sa žurnalistom - redaktor časopisu "Nová vlast", prekladá, píše príspevky do Katolíckych a Národných novín, zaviedol do Amerikánskoslvenských novín namiesto východoslovenského nárečia spisovnú slovenčinu, od roku 1901 vydával Slovenský denník, ktorý bol prvým slovenským denníkom v Amerike, humoristicko - satirický časopis Rarášek, literárny časopis Maják a hospodársky časopis Slovaktownske hlasy. Taktiež vydával slovenské kalendáre, beletriu a dokonca i náučne - popularizačné práce - "Národ a národnosť", "Dejepis Slovákov od najstaršej doby do dnešných časov". Jeho zásluhou bola verejnosť informovaná o Slovákoch a to predovšetkým článkami.

ktoré o Slovákoch písal v časopise "The Emigrant" a brožúrkou "Kto sú Slováci", vydanou v roku 1893. Väčšina článkov bola písaná v národnom duchu, poučné, výchovné, bez milosti krešúce odrodilstvo, odnárodňovanie a "maďarónstvo" u Slovákov. Ostro kritizoval maďarizáciu a zásah vlády proti Slovákom, čo sa dovtedy nikto neodvážil. Pochopiteľne týmto pobúrili proti sebe nielen vládu v Uhorsku, ale aj v Amerike žijúcich Maďarov a odrodilcov Slovákov.

V roku 1890 založil Slovenský spolok budovaný v čisto národnom duchu, bez rozdielov náboženského presvedčenia. O rok neskôr založil Spolok slovenských žien - Živenu. Bol spoluzakladateľom Matice Slovenskej v Amerike a aktívne sa zúčastnil aj pri zakladaní Slovenskej telocvičnej jednoty Sokol a Slovenskej ligy. V roku 1907 ho ruská vláda vymenovala za svojho vicekonzula v Pittsburgu. Zároveň sa v tomto roku oženil v Pittsburgu s Almou Meyer.

Ďalšou významnou udalosťou v živote amerických Slovákov bolo založenie Ústredného slovenského národného výboru v New Yorku 17. októbra 1905.

Ako prvý reagoval na krivdu, ktorá sa stala v roku 1910 pri sčítaní ľudu. Slovenských vystaňovalcov zapísali do rubriky "Hungarians", čo sa hlboko dotklo ich národného povedomia. Rovnianek zvolal do Pittsburgu 7. marca 1910 predstaviteľov národných časopisov slovenských, chorvátskych, slovinských, rusínskych a spoločne sa dohodli, že vytvoria delegáciu do Washingtonu, ktorá následne americkému prezidentovi predniesla návrh na zmenu sčítacích hárkov. Boli natoľko presvedčení, že americký prezident napriek tomu, že sčítacie lístky už boli vytlačené, návrh podpísal.

P. V. Rovnianek svoje mimoriadne schopnosti uplatnil aj v ekonomickej oblasti. Založil prvú slovenskú notársku kanceláriu na pomoc prisťahovalcom, ktorá vystavovala cestovné pasy, vybavovala pohybové formality, agendu, výmenu peňazí, založil v USA banku pre Slovákov, mal nemalú účasť v podnikateľskej sfére. Stal sa známou osobnosťou aj vo vyšších politických kruhoch. No v čase hospodárskej krízy v Amerike následkom finančných krachov, rôznych podvodov, nežičlivcov a závistníkov Rovnianekove podniky utrpeli tak veľké straty, že po zásahu štátnych úradov prišiel o všetko, aj o svoj osobný majetok. Vyčerpaný a sklamaný po 23 ročnej namáhavej práci 26. júla 1911 opustil Pittsburg hmotne i duševne ožobráčený. Odišiel do dobrovoľného azylu s vidinou, že v bohatých zlatonosných krajoch Colorada a Nevady nájde zlato, aby mohol nahradiť všetky dlhy. Bolo to 22 rokov bezútešnej námahy. Ale keď už začalo svitať na lepšie časy, náhle zomrel na infarkt 16. novembra 1933 v Hornitos - Californii. Pozostatky sú uložené v Chicagu.

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola s materskou školou P. V. Rovnianka Dolný Hričov.

Základná škola - výchovno-vzdelávací proces prebieha podľa platných učebných osnov a štandardov jednotlivých predmetov na I. stupni podľa základného variantu a štátneho vzdelávacieho programu I. stupňa základnej školy ISCED1, na II. stupni podľa druhého variantu učebných plánov a štátneho vzdelávacieho programu II. stupňa základnej školy ISCDE2. Prevádzka školy je jednozmenná, popoludní prebieha výchovno-vzdelávacia činnosť v oddelení školského klubu detí, záujmová činnosť a organizačné aktivity rôzneho charakteru.

Materská škola - pre deti predškolského veku je zabezpečená celodenná starostlivosť v obci. V materskej škole pracujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci, ktorí pripravujú pre deti bohatý edukačný program. Materskú školu navštevujú deti vo veku 3 - 6 rokov.

Na mimoškolské aktivity je zriadená:

- Od 01.09.2016 so súhlasom zriaďovateľa je zaradené Elokované pracovisko Školská 248/5 ako súčasť Súkromnej základnej umeleckej školy, Skalka 34, 013 11 Lietavská Lúčka s umeleckými odborníkmi: hudobný (flauta, gitara, klavír, spev) tanečný a výtvarný.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na:

- zabezpečenie rozumovej výchovy v zmysle vedeckého poznania v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie, na poskytovanie mravnej, estetickej, pracovnej, zdravotnej, telesnej a ekologickej výchovy žiakov a na prípravu na ich ďalšie štúdium a prax.

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť v obci:

Zubná ambulancia

Rozhodnutím ŽSK č. 05952/2020/OZ-4 z 16.04.2020 k termínu 31.10.2020 bolo zrušené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia - ambulancie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom povolaní zubný lekár v študijnom odbore zubné lekárstvo a v špecializovanom odbore stomatológia.

Od 01.11.2020 bola zdravotná zubná starostlivosť pre občanov zabezpečená spoločnosťou SK Dental Trnava, s.r.o..

Rozhodnutím Žilinského samosprávneho kraja č. 07030/2022/OZ-7 zo dňa 01.12.2022 bolo povolené spoločnosti ArtDent Sk s.r.o. so sídlom Baničova 3758/10, 010 15 Žilina, IČO: 54158222 zastúpenej konateľom Dr. Antonom Farkhatom prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia špecializovanej ambulantnej starostlivosti: ambulancia zubného lekárstva č. 1 (identifikátor ZZ: 65-54158222-A0001) a ambulancia zubného lekárstva č. 2 (identifikátor ZZ: 65-54158222-A0002) v odbore zubné lekárstvo s miestom prevádzkovania ul. Osloboditeľov 130/37, 013 41 Dolný Hričov.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na:

- poskytovanie zdravotnej zubnej starostlivosti.

6.3. Sociálne služby

Sociálne služby v obci zabezpečuje:

V obci nepôsobí sociálne zariadenie, v ktorom je možné zabezpečiť sociálnu službu odkázaným v zariadení s pobytovou formou. Najbližšie zariadenie s pobytovou formou sa nachádza v Bytči a v Žiline, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby v zariadení. Opatrovateľská služba je registrovaná, ale v súčasnosti nie je v prevádzke. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečovania a pomoci cez dávky. Na koordináciu sociálnej služby obec nemá vytvorenú funkciu sociálneho pracovníka na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Sociálna agenda je zabezpečená dodávateľsky. V poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach. Je nevyhnutné vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu v spolupráci s VÚC, regionálnym združením obcí alebo s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli prestarnutiu obyvateľstva vznikne problém so sociálnymi službami v obci. Nakoľko finančné možnosti obce sú obmedzené, obec podporuje prípadnú snahu verejných subjektov poskytujúcich sociálne služby na zabezpečenie potrebných služieb pre obec. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentnej opatrovateľskej služby a stravovania, zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí alebo v komunite, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

Neverejný poskytovateľ spoločnosť Dream Life, s.r.o., Mojš 191 plánuje vybudovať v územnom obvode obce Dolný Hričov zariadenie sociálnych služieb s pobytovou formou – „Novostavba domova sociálnych služieb Dolný Hričov“. Účelom je vybudovanie moderného

areálu DSS pre pobyt seniorov s kompletnou vybavenosťou, lekárskou starostlivosťou, ubytovaním a možnosťami trávenia voľného času.

Obec poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom),
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,
- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby),
- stretnutia dôchodcov,
- zabezpečenie stravovania ZŤP nad 50 rokov veku života a dôchodcom nad 70 rokov veku života,
- poskytovanie finančnej podpory odkázaným,
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia,...),
- v prípade potreby zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby.

Obec v prípade potreby podporuje:

- poskytovanie sociálnych služieb s verejnými poskytovateľmi pre potreby obce.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na:

- podporu aktivity subjektov na vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentnej opatrovateľskej služby a stravovania, zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí alebo v komunite, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.
- dobudovanie obecných bytov, zvýšenie dostupnosti bývania.
- zlepšenie inklúzie sociálne slabších a vylúčených komunit.

6.4. Kultúra

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- Kultúrny dom obce Dolný Hričov

Kultúrny dom obce Dolný Hričov je miestom, kde sú organizované rôzne spoločenské akcie určené nielen pre občanov obce.

Dňa **06.01.2022** sa uskutočnil už 8. ročník Trojkraľového výstupu na Zbyšov. Vzhľadom na situáciu s pandémiou šírenia COVID-19 prebiehala akcia individuálne v rámci opatrení. Každý účastník, ktorý sa výstupu na Zbyšov zúčastnil v čase od 13,00 do 15,00 hod. dostal účastnícky darček - čokoládku a kľúčenku s logom výstupu.

Druhá májová nedeľa - **08.05.2022** patrila našim mamám, mamičkám, starkým a babičkám. Mama - najkrajšia bytosť na svete. Mama - to najkrajšie, čarovné slovo, ktoré vieme vysloviť skôr, než vieme chodiť. Slovo oспievané v poézii a navždy zachované v každom srdci. Láska v slove mama prenesená do ženy, ktorá nás sprevádza celým životom. S láskou sa prihovril mamám starosta obce. Deti z materskej a základnej školy si pripravili milý kultúrny program. Pre naše mamy sme pripravili aj malý darček, ktorý bol mamičkám odovzdaný po podpise do pamätnej knihy.





Po poslednom stretnutí pred pandémiou COVID-19, ktoré sa v kultúrnom dome konalo dňa 24.10.2019, sme sa konečne s našimi najstaršími občanmi mohli stretnúť opäť dňa **20.10.2022**. Na toto posedenie boli pozvaní všetci, ktorí v tomto roku dovърšili 70 rokov, dovърšia v tomto roku 70 rokov a viac. Celkovo je našich najstarších 181 - 105 žien a 76 mužov. V slávnostnom príhovore informoval starosta prítomných o najstarších obyvateľoch v obci.

V súčasnosti v našej

obci žije 1 682 obyvateľov s trvalým pobytom. Najstaršou občiankou v obci je pani Edita Konštiaková, ktorá 14. októbra oslávila krásne 98. narodeniny. Najstarším občanom obce je pán Anton Chlebúch, ktorý tento rok oslávil 89. narodeniny. Všetkým oslávencom a všetkým najstarším zaželal veľa, veľa zdravia. Najstarším bolo pripravené posedenie so slávnostným obedom, prípitkom a srdečným programom, ktorý pripravili deti z materskej a základnej školy.

Po posedení a zaspomínaní si, sa naši drahí zapísali do pamätnej knihy obce a odovzdaná im bola darčeková poukázka do predajne COOP Jednota Dolný Hričov.



- Športový areál Dolný Hričov

Obec Dolný Hričov v rámci spoločenských a kultúrnych akcií pravidelne usporadúva tiež podujatia, ktoré sa sústreďujú v priestoroch Športového areálu Dolný Hričov. Z najvýznamnejších podujatí možno spomenúť:

Dňa **28.05.2022** sa uskutočnil v športovom areáli za veľmi pekného počasia „Deň detí“. Deti si zaskákali na nafukovacích hradoch, vymaľovali si tváričky, vyfotografovali sa s rozprávkovými maskotmi, občerstvili sa, zatancovali si, povozili sa na motorkách, vybláznili sa v pene od našich hasičov a o 16,00 hod. si zašportovali vo futbalovom zápase DETI - RODIČIA.



Dňa **18.06.2022** pripravila obec v spolupráci s Dobrovoľným hasičským zborom v Dolnom Hričove Dolnohričovský Deň otcov. Pre starých otcov a otcov bolo pripravené chutné občerstvenie - guláš a pitný režim.



Dňa **16.07.2022** sa za krásneho počasia v našej obci uskutočnilo podujatie Dolnohričovské majstrovstvá vo varení fazuľovice - 5. ročník.

V bohatom kultúrnom programe vystúpili sestry Bacmaňákové so skupinou Zbojná, skupina Akropola, Progres, Gizka Oňová, Števo Hruštinec, DJ Milan Hlinka.

Pre všetkých bolo pripravené chutné občerstvenie a bohatá tombola, pre deti skákacie hrady, maľovanie na tvár a rozprávkoví maskoti.

Tešíme sa z veľkého záujmu súťažiacich – súťaže sa zúčastnilo 18 tímov. Najchutnejšiu fazuľovicu uvarili:

1. miesto - Tu varia Uherkovi - z Kolárovic,
2. miesto - Narnia muži - partia motorkárov pod vedením Romana Družkovského a Petra Haluzu,
3. miesto - Šupkovci - rodina Tvrdá z Dolného Hričova.

Prítomní mali možnosť ochutnať fazuľu uvarenú na všetky spôsoby. Receptúru si každý doniesol svoju, aby tá jeho fazuľovica bola najchutnejšia. Najdôležitejšie bolo, že sa všetka zjedla a hlavne, že všetkým chutilo. Podujatie navštívila aj županka VÚC Žilina Ing. Erika Jurinová, podpredseda VÚC Bc. Igor Jančulík a ďalší vzácní hostia. Veľká vďaka patrí generálnemu sponzorovi spoločnosti T+T, a.s., Žilina, ale aj ďalším sponzorom, ktorí prispeli či už finančne alebo vecným darom, aby sa toto podujatie mohlo uskutočniť. Návštevníkom podujatia ďakujeme a tešíme sa na ďalší ročník fazuľovice.



Ďalším významným podujatím bol „Beh s úsmevom a pre radosť - 5. ročník“, ktorý sa uskutočnil dňa **29.08.2022** v športovom areáli v Dolnom Hričove. Priaznivci športu mali možnosť súťažiť v troch kategóriách: 1. *Detský beh* bol rozdelený do 4 kategórií - 1. Deti do 3 rokov súťažili v behu na 100 metrov - 2. Deti od 3 do 6 rokov súťažili v behu na 200 metrov. 3. Deti od 6 do 10 rokov súťažili v behu na 400 metrov a 4. Detskou kategóriou bol aj beh na 1 200 metrov. 2. *Cestný beh 5 km +* bol rozdelený na dve kategórie - ženy a muži a 3. *Horský beh s trasou dlhou 7 km* tiež rozdelený na dve kategórie – ženy

a muži. Pre každého účastníka bola pripravená pamätná medaila, občerstvenie a pitný režim. Celkovo sa na pretekoch zúčastnilo 136 bežcov.

Dňa **08.12.2022** prišli Mikuláš, anjel a čert potešiť všetky poslušné deti sladkým balíčkom. Najskôr navštívili deti v časti Peklína pri kaplnke a tam spolu rozsvietili vianočný stromček, zaspievali pesničku a povedali básničku. Potom sa Mikuláš aj so svojimi pomocníkmi presunuli do športového areálu v Dolnom Hričove, kde im deti taktiež povedali básničky a zaspievali pesničky a potom spoločne rozsvietili krásny vianočný stromček. Vianočnú atmosféru zvýraznili

vianočné koledy a vôňa čerstvo uvareného punču. Mikuláš porozdával všetkým deťom mikulášske baličky, ktoré vyčarili úsmev na tvári nejedného dieťaťa.



Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na:

- organizovanie podujatí, ktoré majú v obci najväčší úspech a sú nositeľom zachovávania dedinských zvykov a tradícií.

6.5. Doprava

Riešenie dopravy v obci

Riešené územie obce Dolný Hričov je v súčasnosti dopravne napojené na hlavný komunikačný skelet cestných trás Slovenska prostredníctvom cesty III/2091 na cestu I/61, ktorá je cestným ťahom medzinárodného významu - európsky ťah E50. Katastrálnym územím obce vedú trasy diaľnice D1 a D3 a ich vzájomné križenie v polohe Hričovského Podhradia. Okrem diaľnic D1 a D3 sa v katastrálnom území obce nachádza cesta I/61 Bytča-Žilina, III/2099 I/61 - Bitarová (bývalá III/518001), III/2091 Dolný Hričov-letisko (bývalá III/018262), III/2090 Dolný Hričov-Horný Hričov (bývalá III/018261) a III/2082 Hričovské Podhradie-Peklina (bývalá III/018085), napojenie na tento systém ciest je priamo na území obce.

Na železničnú sieť je obec napojená prostredníctvom železničnej trate č. 120 Žilina-Bratislava, so železničnou stanicou v obci. ŽSR realizovali modernizáciu železničnej trate č. 120 na traťovú rýchlosť 160 km/h. Existencia významnej železničnej trate v katastrálnom území Dolný Hričov umožňuje mať v obci zabezpečenú železničnú trať hromadnej dopravy (zastávku) predovšetkým do regionálneho centra osídlenia - mesta Žilina, ale aj v smere Bratislava.

Časť hromadnej dopravy prevádzkovaná SAD, a.s. umožňuje obci mať spojenie nielen s mestom Žilina, ale aj s okolitými sídlami.

Existencia letiska priamo v katastrálnom území Dolný Hričov umožňuje priame napojenie na tento druh dopravy.

O doprave pešej ako samostatnom druhu dopravy sa hovoriť nemôže. Chodec je vo väčšine prípadov vedený v rámci obslužných komunikácií. Chodníky sú vybudované popri ceste III/2091 (od križovania s cestou I/61 po koniec zástavby) a krátke úseky popri ceste I/61, tieto sú realizované v nedostatočnej šírke.

Koncom roka 2022 v zmysle Zmluvy o dielo č. 03.10.2022-1 sa začala "Rekonštrukcia chodníkov": Chodník v súbehu s cestou III/2091 v obci Dolný Hričov - úsek č. 1, Chodník v súbehu s cestou III/2091 v obci Dolný Hričov - úsek č. 2" spoločnosťou LIPOS s. r. o., Hlboké nad Váhom 253, 014 01 Hlboké nad Váhom.

6.6. Územné plánovanie

Riešenie územného plánovania v obci

Obec Dolný Hričov má v súčasnosti k dispozícii Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2023 - 2030, ako rozvojový programový dokument v strednodobom horizonte.

Z hľadiska územnoplánovacieho resp. urbanistického nemá ešte novú vyprofilovanú ustálenú „víziu“ svojho postavenia a úlohy obce v systéme osídlenia regiónu v horizonte najbližších 15 - 20 rokov. Jej základné obrysy však možno identifikovať z prieniku záväzných výstupov z územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa (ÚPN - VUC Žilinského samosprávneho kraja), sumára celoobecných prípadne parciálnych požiadaviek (Prieskumy a rozboru územia pre účely tvorby nového územného plánu obce), ako i PHSR obce platného do konca roku 2022.

Na základe týchto dokumentov možno z hľadiska potrieb územného plánu obce ako hlavné vízie v rozvoji územia obce odvodené od strategického cieľa uviesť nasledovné:

- zostať vidieckym sídlom vo všeobecne prijateľnej koexistencii s výrobnými územiami a s nadradenou dopravnou a technickou infraštruktúrou v zázemí osídlenia mesta Žilina a Bytča, so všetkým štandardom základnej, sociálnej a komerčnej občianskej vybavenosti, dopravnej a technickej infraštruktúry, zodpovedajúcim takéhoto druhu a veľkosti osídlenia, ale s vyššou kvalitou životného prostredia, ako môžu dosiahnuť intenzívnejšie urbanizované mestské územia,
- chrániť a rozvíjať - dotvárať prírodné prostredie ako súčasť kvalitného životného prostredia a ekologickej stability a ako predpokladu pre primeraný rozvoj rekreácie, turizmu, cestovného ruchu,
- byť súčasťou sídelných zoskupení tuzemského aj cezhraničného charakteru (združenie, mikroregióny, euroregión, ZMOS,..) a prispievať do nich svojim primeraným podielom - potenciálom,
- intenzívnejšie rozvíjať kultúrno-historickú dimenziu obce, ktorej konzumentom bude nielen trvalé bývajúcce obyvateľstvo, ale aj obyvateľstvo susediacich obcí, návštevníci, turisti,...,
- podporovať podnikateľské aktivity zohľadňujúce podmienky a ciele obce a vytvárajúce nové pracovné príležitosti na území obce.

Urbanisticky to znamená, že primárnou funkciou územia obce v k.ú. Dolný Hričov zostane funkcia bývania v rodinných domoch a funkcia priemyselnej výroby, dopravy a lesa.

Primárnou funkciou územia obce v k.ú. Peklina zostane funkcia bývania, ku ktorej sa pridruží funkcia rekreácie, turizmu, cestovného ruchu, poľnohospodárskej výroby a lesa.

Rozvoj poľnohospodárskeho výrobného potenciálu neprekročí v k.ú. Dolný Hričov rámec sekundárneho postavenia tejto funkcie v nových podmienkach obce.

6.7. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- Slovenská pošta a.s.

Adresa: Osloboditeľov č. 130/37, 013 41 Dolný Hričov

Zodpovedná osoba: p. Iveta Pavlíková

- Kaderníctvo Ivana Hanuliaková

Adresa: Osloboditeľov č. 130/37, 013 41 Dolný Hričov

- Direct Parcel Distribution SK s.r.o., Centrálnie triediace stredisko DPD

Adresa: Na Skalu 540/3, 013 41 Dolný Hričov

- Dalitrans s.r.o.

Adresa: Veľké Bierovce 266, 913 11 Veľké Bierovce

- Motel Borina, spol. s r. o.

Adresa: Na Plzák 410/2, 013 41 Dolný Hričov

- Pohostinstvo Vrtuľa

Adresa: Športová 234/7, 013 41 Dolný Hričov

Prenájom: LK STAR s.r.o., Na Úboč 218, 013 06 Terchová



- Pohostinstvo Lucia Haluzová
Adresa: Osloboditeľov 100/105, 013 41 Dolný Hričov
 - Pohostinstvo Peklina
Adresa: Peklina 60, 013 41 Peklina
 - Kvetinárstvo Hanka - predaj kvetov, milých drobností a potrieb do domácnosti a záhrady
Adresa: Osloboditeľov č. 404, 013 41 Dolný Hričov
 - Letisková spoločnosť Žilina, a.s.
Adresa: Letisková spoločnosť Žilina, a.s., Letisko, 013 41 Dolný Hričov
 - Letisko Žilina, a.s.
Adresa: Letisko Žilina, a.s., Dolný Hričov, 013 41 Dolný Hričov
 - COOP Jednota Dolný Hričov
Adresa: Dolný Hričov 198, 013 41 Dolný Hričov
 - Hanuliak, s.r.o., Pod Sadom 1149/3, 010 04 Žilina
Adresa: Na Plzák 452/4, 013 41 Dolný Hričov
 - LASTA Corp. s.r.o., M. Chmeliara 400/40,
013 11 Lietavská Lúčka
Adresa: Bratislavská 84/10, 013 41 Dolný Hričov
 - Gazdovstvo u Matúškov
Adresa: Mládeže 283/38, 013 41 Dolný Hričov
 - LIBEX, s.r.o.
Adresa: Na Skalu 506/5, 013 41 Dolný Hričov
 - Démos trade, s.r.o., prev. Dolný Hričov
Adresa: Na Skalu 507/6, 013 41 Dolný Hričov
 - ALLOGI s.r.o., Obchodná 1/2, Topoľčany, prev. Dolný Hričov
Adresa: Na Skalu 504/3, 013 41 Dolný Hričov
 - DAS Slovakia, s.r.o.
Adresa: Bratislavská 23/6, 013 41 Dolný Hričov
 - McDonald's Slovakia spol. s r.o., Einsteinova 33, 851 01 Bratislava, prev. Dolný Hričov
Adresa: Mjr. Antona Matúška 480/20, 013 41 Dolný Hričov
- Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci:
- Agrofin, poľnohospodárske družstvo so sídlom Dolný Hričov, družstvo
Adresa: Bratislavská 23/6, 013 41 Dolný Hričov



Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na:

- zvýšenie finančnej a daňovej sily obce, podporu malých a stredných podnikateľov, efektívnejšie využívanie obecného majetku, vrátane podnikania s ním, úsporu nákladov na energie, tvorbu rezerv na plánované investície obce a tiež pre prípady nepredvídateľných udalostí, využitie príležitostí, ktoré ponúka veľká investičná výstavba v okolí obce.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce Dolný Hričov sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2022. Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2021 uznesením č. 128/2021.

Zmeny rozpočtu:

- prvá zmena schválená dňa 30.03.2022 - uznesenie č. 30/2022,
- druhá zmena zo dňa 30.06.2022 - rozpočtové opatrenie starostu obce č. 1/2022, uznesenie č. 96/2022,
- tretia zmena schválená dňa 26.09.2022 - uznesenie č. 97/2022
- štvrtá zmena schválená dňa 14.12.2022 - uznesenie č. 145/2022
- piata zmena zo dňa 31.12.2022 - rozpočtové opatrenie starostu obce č. 2/2022.

Rozpočet obce k 31.12.2022

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/čerpanie výdavkov k 31.12.2022	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom z toho :	1 571 989,26	2 410 214,06	2 411 043,53	100,03
Bežné príjmy	1 451 976,05	1 673 680,85	1 673 640,74	100,00
Kapitálové príjmy	0,00	194 617,20	194 617,20	100,00
Finančné príjmy	80 013,21	469 422,01	470 292,01	100,19
Bežné príjmy RO s právnou subjektivitou (ZŠ)	40 000,00	68 524,00	68 523,54	100,00
Finančné príjmy RO s právnou subjektivitou (ZŠ)	0,00	3 970,00	3 970,04	100,00
Výdavky obec z toho :	1 571 989,26	1 987 426,70	1 980 526,65	99,65
Bežné výdavky	671 042,05	703 900,30	696 154,91	98,90
Kapitálové výdavky	25 656,00	276 447,82	276 447,82	100,00
Finančné výdavky	60 224,21	59 915,58	60 761,58	101,41
Výdavky RO s právnou subjektivitou (ZŠ)	815 067,00	947 163,00	947 162,34	100,00
Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	422 787,36	430 516,88	

V roku 2022 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili:

- podielové dane vo výške 686 269,05 €, čo predstavuje nárast o 70 151,39 € oproti roku 2021,
- dane z majetku vo výške 118 199,42 € (pozemky 55 097,86 €, stavby 62 790,11 €, byty a nebytové priestory v bytovom dome 311,45 €),
- dane za tovary a služby vo výške 87 199,46 € (daň za psa 1 413,17 €, predajné automaty 134,00 €, komunálne odpady a drobné stavebné odpady 42 307,49 €, poplatok za rozvoj 43 344,80 €),
- výnosy z bežných transferov zo ŠR, subjektov verejnej správy vo výške 15 290,59 € (prenesené kompetencie na matriku, register obyvateľov, register adries, ŽP, STÚ, CDaPK, hmotnú núdzu - strava, školské potreby, rodinné prídavky); informačné tabule; voľby do orgánov samosprávy obcí a samosprávnych krajov; zníženie oproti roku 2022 je v poukázaní finančných prostriedkov na testovanie na COVID-19 vo výške 40 000,00 € a WIFI pre Teba vo výške 11 398,86 €),
- výnosy z kapitálových transferov zo ŠR, subjektov verejnej správy (odpisy) vo výške 156 122,32 €,
- výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy vo výške 5 620,80 € (DPO SR - materiálno-technické vybavenie DHZO vo výške 3 000,00 €;

Nadácia Pontis - projekt: „Do škola a na cesty s kamošom - ekologickým cyklotátošom“
vo výške 2 620,80 €,

- výnosy samosprávy z odvodov RO vo výške 24 069,21 €,
- vlastné príjmy ZŠ s MŠ P.V.Rovnianka vo výške 68 523,54 € (granty 1 680,04 €; za predaj výrobkov, tovarov a služieb 13 095,29 €; za stravné 43 178,03 €; za školy, školské zariadenia, prenájom 9 406,00 €; z vratiek 1 164,18 €).

V roku 2022 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili:

- mzdové náklady za konsolidovaný celok vo výške 759 296,63 €; za obec vo výške 194 555,17 € (prijatie pracovníčky na OcÚ, Kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 53/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2022 + dodatok - navýšenie o čiastku 350,00 €/zamestnanec a 500,00 €/zamestnanec a 3% navýšenie platových taríf, voľby do orgánov samosprávy obcí a samosprávnych krajov),
- zákonné sociálne poistenie za konsolidovaný celok vo výške 264 646,92 €; za obec vo výške 69 106,11 €,
- zákonné sociálne náklady za konsolidovaný celok vo výške 34 312,18 €; za obec vo výške 14 444,37 €,
- spotrebované nákupy za konsolidovaný celok vo výške 292 945,26 €; za obec vo výške 168 947,69 € (najmä materiál na opravu, udržiavanie majetku vo vlastníctve obce),
- služby za opravy a udržiavanie za konsolidovaný celok vo výške 55 486,15 €; za obec vo výške 50 973,85 € - pokles oproti roku 2021 o 10 558,23 €,
- ostatné služby za konsolidovaný celok vo výške 121 630,76 €; za obec vo výške 95 390,19 € (najvýznamnejšie položka je vývoz K.O. a DSO vo výške 33 756,27 €, všeobecné služby vo výške 23 922,69 €; poplatky za odvádzanie vody vo výške 6 611,19 €; špeciálne služby vo výške 9 873,14 € - GP, znalecké posudky, žiadosti o NFP, konzultačné a poradenské práce; štúdie, expertízy, posudky vo výške 6 404,36 €),
- náklady na transfery z rozpočtu obce do RO zriadených obcou vo výške 286 379,22 € (nárast oproti roku 2021 o 51 019,18 €).

7.1. Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Obec Dolný Hričov ukončila hospodárenie v roku 2022 nasledovne:

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2022 v €
Bežné príjmy spolu	1 742 164,28
z toho: bežné príjmy-obec	1 673 640,74
bežné príjmy RO s právnou subjektivitou	68 523,54
Bežné výdavky spolu	1 643 317,25
z toho: bežné výdavky-obec	696 154,91
bežné výdavky RO s právnou subjektivitou	947 162,34
Bežný rozpočet	98 847,03
Kapitálové príjmy spolu	194 617,20
z toho: kapitálové príjmy-obec	194 617,20
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	276 447,82
z toho: kapitálové výdavky-obec	276 447,82
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	- 81 830,62
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	17 016,41
Úprava prebytku bežného a kapitálového rozpočtu (schodok)	-103 106,64
Upravený schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-86 090,17
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov:	469 422,01
(- Finančná zábezpeka 28 b.j.)	(870,00)
Príjmy finančných operácií RO s právnou subjektivitou	3 970,04
Výdavky z finančných operácií s výnimkou cudzích prostriedkov:	59 915,58
(-Finančná zábezpeka 28 b.j.)	(846,00)
Rozdiel finančných operácií	413 476,47
PRÍJMY SPOLU	2 410 173,53
VÝDAVKY SPOLU	1 979 680,65
Hospodárenie obce (s výnimkou cudzích prostriedkov)	430 492,88
Úprava schodku	-103 106,64
Úprava hospodárenia o nevyčerpaný úver	-185 456,48
Upravené hospodárenie obce	141 929,76

Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu v sume 17 016,41 € zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3. písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa upravuje o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu a na základe osobitných predpisov podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách vo výške 103 106,64 € a takto zistený schodok v sume 86 090,17 € bol v rozpočtovom roku 2022 vysporiadaný

- z kladného zostatku finančných operácií v sume 86 090,17 €.

Podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. , **zdrojom peňažných fondov nie je** zostatok nepoužitých návratných zdrojov financovania v sume 185 456,48 €.

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 228 019,99 € (413 476,47 € - 185 456,48 €) navrhujeme použiť na :

- vysporiadanie upraveného schodku bežného a kapitálového rozpočtu v sume 86 090,17 €,
- tvorbu rezervného fondu vo výške 141 929,76 €.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu vo výške 141 929,82 €.

V zmysle ustanovenia § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona z tohto zostatku vylučujú:

- a) nevyčerpané **prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv** podľa ustanovenia § 18 ods. 3 zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov v sume **22 768,17 €** - nájomný dom 28 b.j., Školská ul., Dolný Hričov + nájomný dom 16 b.j. Školská ul., Dolný Hričov.
- b) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné a kapitálové výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume **50 508,24 €**, a to na:
 - dotácia v pôsobnosti MPSVaR SR v z.n.p - dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa v sume **2 180,10 €**,
 - nevyčerpané prostriedky na prenesený výkon v oblasti školstva - nenormatívne finančné prostriedky účelovo určené na dopravné žiakov v sume **1 107,00 €**,
 - nevyčerpané prostriedky na prenesený výkon v oblasti školstva - nenormatívne finančné prostriedky – špecifiká v sume **872,00 €**,
 - nevyčerpané prostriedky - Transfer MV SR -voľby do orgánov samosprávy obcí a orgánov samosprávnych krajov v sume **1 349,14 €**,
 - nevyčerpané prostriedky - Transfer MPSVaR SR - na utváranie priestoru na podporu socializácie a inklúzie detí formou detského ihriska finančné prostriedky v sume **45 000,00 €**,
- c) nevyčerpané prostriedky **z miestneho poplatku za rozvoj** podľa zákona č. 447/2015 Z.z. o miestnom poplatku za rozvoj a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume **25 528,38 €**,
- d) nevyčerpané prostriedky **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume **2 621,81 €**,
- e) nevyčerpané prostriedky **z darov** podľa ustanovenia § 22 zákona č. 523/2004 Z.z. o verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov od Nadácie Spoločne pre región v sume **1 680,04 €** - skvalitnenie výchovno - vzdelávacieho procesu a rozvoj telesnej kultúry, ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 ods. 4 a 5 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

7.2. Rozpočet na roky 2023 - 2025

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Príjmy celkom	2 411 043,53	2 034 062,86	1 666 217,87	1 666 217,87
z toho :				
Bežné príjmy	1 673 640,74	1 642 217,87	1 592 217,87	1 592 217,87
Kapitálové príjmy	194 617,20	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	470 292,01	337 844,99	20 000,00	20 000,00
Bežné príjmy RO s právnou subjektivitou	68 523,54	54 000,000	54 000,00	54 000,00
Príjmy finančných operácií RO s právnou subjektivitou	3 970,04	0,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Výdavky celkom	1 980 526,65	2 034 062,86	1 634 224,44	1 628 676,66
z toho :				
Bežné výdavky	696 154,94	638 480,50	642 758,43	642 109,73
Kapitálové výdavky	276 447,82	404 241,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	60 761,58	86 381,36	86 506,01	81 606,93
Výdavky RO s právnou subjektivitou	947 162,34	904 960,00	904 960,00	904 960,00

Dôvodová správa

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v danom rozpočtovom roku.

Predkladaný návrh viacročného rozpočtu na roky 2023 - 2025 je zostavený v súlade s nasledovnými právnymi predpismi:

- zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších dodatkov, ktorým sa ustanovuje ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- s nariadením vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy,
- vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy - SK COFOG (tzv. funkčná klasifikácia)
- a v súlade s prijatými všeobecne záväznými nariadeniami obce.

Obec Dolný Hričov v zmysle platných „Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Dolný Hričov“ zostavuje viacročný rozpočet bez programovej štruktúry. Zásady hospodárenia

s finančnými prostriedkami obce boli schválené uznesením obecného zastupiteľstva č. 31/2022 dňa 30.03.2022.

Návrh rozpočtu je členený na bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky, na kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a na finančný rozpočet, t.j. príjmové a výdavkové operácie. Návrh rozpočtu je zostavený **na úrovni kategórie ekonomickej klasifikácie**. Celkový návrh rozpočtu je zostavený ako vyrovnaný.

Časť I. Bežný rozpočet

Bežné príjmy tvoria:

- dane z príjmov a kapitálového majetku, dane z majetku a dane za tovary a služby
- príjmy z podnikania a vlastníctva majetku
- administratívne poplatky
- iné nedaňové príjmy (dobropisy, odvody z hazardných hier a iných podobných hier)
- granty a transfery bežné

Bežné výdavky tvoria:

- mzdy, platy, služobné príjmy
- poisťné a príspevok do poisťovní
- tovary a služby
- bežné transfery
- splácanie úrokov a ostatné platby

Bežný rozpočet na rok 2023 je zostavený ako prebytkový.

Časť II. Kapitálový rozpočet

Kapitálové príjmy tvoria:

- kapitálové príjmy nie sú rozpočtované

Kapitálové výdavky tvoria:

- výdavky na rekonštrukciu a modernizáciu miestnych komunikácií
- výdavky na rehabilitáciu chodníkov
- výdavky na stavbu: „Prístavba, prestavba a stavebné úpravy obecného domu Peklina“

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový. Predpokladané výdavky kapitálového rozpočtu budú kryté z prebytku bežného rozpočtu, z nevyčerpaných finančných prostriedkov rezervného fondu a prijatých bankových úverov.

Časť III. Finančný rozpočet

Príjmové operácie tvoria:

- prevod prostriedkov z rezervného fondu
- nevyčerpané prostriedky z Fondu prevádzky, údržby a opráv 16 a 28 b.j.
- dlhodobé úvery

Výdavkové operácie tvoria:

- splátky dlhodobých bankových úverov
- splátky istín ŠFRB

Rozpočet počíta s upravovaním príjmovej aj výdavkovej časti počas roka 2023, nakoľko v období predkladania návrhu a schvaľovania rozpočtu neboli známe všetky skutočnosti.

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1. Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Majetok spolu	3 648 561,53	3 900 883,13
Neobežný majetok spolu	3 243 514,50	3 302 902,34
<i>z toho :</i>		
Dlhodobý nehmotný majetok	32 284,00	33 088,00
Dlhodobý hmotný majetok	2 952 282,12	3 010 865,96
Dlhodobý finančný majetok	258 948,38	258 948,38
Obežný majetok spolu	401 383,93	593 014,06
<i>z toho :</i>		
Zásoby	1 511,69	1 420,72
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	9 883,24	9 018,64
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	8 166,70	13 325,76
Finančné účty	381 822,30	569 248,94
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	3 663,10	4 966,73

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Majetok spolu	3 725 418,62	3 980 163,10
Neobežný majetok spolu	3 253 397,74	3 311 920,98
<i>z toho :</i>		
Dlhodobý nehmotný majetok	32 284,00	33 088,00
Dlhodobý hmotný majetok	2 962 165,36	3 019 884,60
Dlhodobý finančný majetok	258 948,38	258 948,38
Obežný majetok spolu	468 357,78	663 275,39
<i>z toho :</i>		
Zásoby	1 995,73	2 496,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	8 166,70	13 325,76
Finančné účty	458 195,35	647 453,63
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	3 663,10	4 966,73

8.2. Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	3 648 561,53	3 900 883,13
Vlastné imanie	1 559 642,42	1 698 692,59
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 559 642,42	1 698 692,59
Záväzky	1 191 092,18	1 313 576,36
z toho :		
Rezervy	1 700,00	1 700,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	94 007,69	50 508,24
Dlhodobé záväzky	940 962,78	887 830,50
Krátkodobé záväzky	129 326,39	99 053,67
Bankové úvery a výpomoci	25 095,32	274 483,95
Časové rozlíšenie	897 826,93	888 614,18

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	3 725 418,62	3 980 163,10
Vlastné imanie	1 559 478,43	1 698 140,87
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 559 478,43	1 698 140,87
Záväzky	1 268 113,26	1 393 408,05
z toho :		
Rezervy	1 700,00	1 700,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	94 007,69	50 508,24
Dlhodobé záväzky	943 468,13	890 643,42
Krátkodobé záväzky	203 842,12	176 072,44
Bankové úvery a výpomoci	25 095,32	274 483,95
Časové rozlíšenie	897 826,93	888 614,18

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- prírastky dlhodobého majetku (stavebné úpravy priestorov zubnej ambulancie, rekonštrukcia vykurovania zubnej ambulancie, automatický zavlažovací systém v športovom areáli, technické vybavenie určené na triedený zber zložiek odpadu – traktor, čelný nakladač, hákový nosič kontajnerov a kontajner, workoutové ihrisko v obci Dolný Hričov - doplnenie dopadových plôch, cisternová striekačka malá IVECO CAS 15 (darovacia zmluva MV SR - HZZ SR),
- obstaranie dlhodobého majetku (PD stavby „MŠ Dolný Hričov-rozšírenie kapacity, stavebné úpravy a prístavba, Školská 248, Dolný Hričov - aktualizácia rozpočtu. stavba: „Chodník v súbehu s cestou III/2091 v obci Dolný Hričov“,
- prijaté dlhodobé bankové úvery v čiastke 274 483,95 € (v roku 2021 to bolo 25 095,32 €),
- prijaté dlhodobé úvery zo ŠFRB v čiastke 908 959,49 €,

- peňažné prostriedky v pokladnici a účty v bankách, účtami v bankách môže konsolidovaný celok disponovať čiastkou 644 982,24 € (v roku 2021 to bolo 456 163,21 €),
- v rámci dlhodobého finančného majetku vykazuje konsolidovaný celok k 31.12.2022 hodnotu akcií SEVAK, a.s. 258 948,38 €, nenastala zmena oproti roku 2021.

8.3. Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku (riadky súvahy 048 a 060)

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2021		Zostatok k 31.12 2022	
	brutto	netto	brutto	netto
Pohľadávky do lehoty splatnosti	180,96	180,96	0,00	0,00
Pohľadávky po lehote splatnosti	8 769,36	7 985,74	13 983,90	13 325,76

b) za konsolidovaný celok (riadky súvahy 050 a 063)

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2021		Zostatok k 31.12 2021	
	brutto	netto	brutto	netto
Pohľadávky do lehoty splatnosti	180,96	180,96	0,00	0,00
Pohľadávky po lehote splatnosti	8 769,36	7 985,74	13 983,90	13 325,76

8.4. Závazky

a) za materskú účtovnú jednotku (riadky súvahy 140 a 151 súvahy)

Závazky	Zostatok k 31.12 2021		Zostatok k 31.12 2022	
Závazky do lehoty splatnosti	1 070 289,17		986 884,17	
Závazky po lehote splatnosti	0,00		0,00	

b) za konsolidovaný celok (riadky súvahy 144 a 156 súvahy)

Závazky	Zostatok k 31.12 2021		Zostatok k 31.12 2022	
Závazky do lehoty splatnosti	1 147 310,25		1 066 715,86	
Závazky po lehote splatnosti	0,00		0,00	

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- pohľadávky z nedaňových príjmov obcí a VÚC v čiastke 1 434,20 €/799,68 € (brutto/netto),
- pohľadávky z daňových príjmov obcí a VÚC v čiastke 12 221,44 €/12 197,82 € (neuhradená DzN v k.ú. Dolný Hričov Letisková spoločnosť, a.s., Agrofin, poľnohospodárske družstvo),
- iné pohľadávky vo výške 328,26 €,
- dlhodobé záväzky vo výške 890 643,42 € (ŠFRB, fond opráv, záväzky zo sociálneho fondu),
- krátkodobé záväzky vo výške 176 072,44 € (ŠFRB, faktúry, preddavky, ostatné záväzky, osobné náklady).

9. Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	1 091 840,85	1 219 143,36
50 - Spotrebované nákupy	119 994,00	168 947,69
51 - Služby	153 152,16	147 891,45
52 - Osobné náklady	241 844,66	278 105,65
53 - Dane a poplatky	8 060,95	8 152,63
54 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	25 475,13	23 551,32
55 - Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	269 454,50	264 404,98
56 - Finančné náklady	21 022,63	22 975,83
57 - Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 - Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	252 836,82	305 113,81
59 - Dane z príjmu	0,00	0,00
Výnosy	1 157 529,18	1 365 026,18
60 - Tržby za vlastné výkony a tovar	567,90	847,03
61 - Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 - Aktivácia	0,00	0,00
63 - Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	769 379,15	908 590,31
64 - Ostatné výnosy	100 969,89	251 033,24
65 - Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	11 406,94	2 035,00
66 - Finančné výnosy	0,00	0,00
67 - Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 - Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	275 205,30	202 520,60
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	+65 688,33	+145 882,82

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 145 882,82 € bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	1 703 939,75	1 880 372,70
50 - Spotrebované nákupy	212 439,66	292 945,26
51 - Služby	169 754,02	178 644,32
52 - Osobné náklady	971 789,03	1 058 255,73
53 - Dane a poplatky	8 060,95	8 152,63
54 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	31 873,58	32 557,30
55 - Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	270 319,10	265 269,58
56 - Finančné náklady	22 226,63	25 813,29
57 - Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 - Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	17 476,78	18 734,59
59 - Dane z príjmu	0,00	0,00
Výnosy	1 769 349,53	2 025 867,79
60 - Tržby za vlastné výkony a tovar	37 712,96	65 838,90
61 - Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 - Aktivácia	0,00	0,00
63 - Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	769 379,15	908 590,31
64 - Ostatné výnosy	105 590,05	252 323,42
65 - Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	11 406,94	2 035,00
66 - Finančné výnosy	0,00	0,00
67 - Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 - Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	845 260,43	797 080,16
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	+65 409,78	+145 495,09

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

Z hľadiska kvantity sú najvýznamnejšími nákladmi v konsolidovanom celku osobné náklady vo výške 1 058 255,73 € (v roku 2021 to bolo 971 789,03 €).

Najvýznamnejšími výnosmi sú daňové výnosy samosprávy vo výške 811 357,71 € (v roku 2021 to bolo 724 931,30 €) a výnosy zo zúčtovania transferov bežných a kapitálových od subjektov verejnej správy vrátane štátneho rozpočtu, a to vo výške 788 938,11 € (v roku 2021 to bolo 804 173,06 €).

Konsolidovaný celok účtuje na podsúvahových účtoch majetok v hodnote 371 612,56 € (v roku 2021 to bolo 466 219,86 €).

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2022 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
DPO SR Bratislava	Zabezpečenie materiálo – technického vybavenia DHZO	3 000,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-osobné a prevádzkové náklady	556 331,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-odmeny v zmysle KZ	2 024,25
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-vzdelávacie poukazy	6 304,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-príspevkov MŠ	12 147,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-žiaci zo SZP	200,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-dopravné	8 012,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-edukačné publikácie	3 407,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-lyžiarsky výcvik	8 400,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-škola v prírode	3 700,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-asistent učiteľa	6 189,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-špecifiká (KZ I IUA)	7 594,00
RÚŠS Žilina	Transfer ZŠ-plán obnovy-edukačné publikácie	3 590,60
MPSVaR SR (ÚPSVaR)	Hmotná núdza-strava	5 514,60
MPSVaR SR (ÚPSVaR)	Hmotná núdza-školské potreby	49,80
MPSVaR SR (ÚPSVaR)	Hmotná núdza-strava-doplatok-Ukrajina	295,10
MPSVaR SR (ÚPSVaR)	Transfer-rodinné prídavky	51,76
MV SR	Transfer matrika	5 546,76
MV SR	Transfer register obyvateľov	533,94
MV SR	Transfer register adries	38,80
MDaV SR	Transfer stavebný úrad	2 095,63
MDaV SR	Transfer CDaPK	69,90
MV SR	Transfer životné prostredie	162,04
Žilinský samosprávny kraj	Dotácia z dotačného programu Regionálne dotácie „Turistický chodník naprieč chotárom“-informačné tabule	1 440,00
MV SR (OÚ Žilina)	Transfer-volby do orgánov samosprávy obcí a orgánov samosprávnych krajov	4 626,85
MV SR (OÚ Žilina)	Transfer-príspevok na ubytovanie-Ukrajina	2 414,00
Nadácia PONTIS	Stojany na bicykle a kolobežky v rámci Zmluvy o poskytnutí grantu č. SEeo22_24 od Nadácie Pontis - projekt: „Do školy a na cesty s kamošom - ekologickým cyklotátošom“	2 620,80

V roku 2022 ZŠ s MŠ P.V.Rovnianka v Dolnom Hričove prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
Nadácia Spoločne pre región, Žilina	Skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu a rozvoj telesnej kultúry	2 295,00

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

a) *obec*

Najvýznamnejšie prijaté bežné granty a transfery sa týkajú najmä prenesených kompetencií na osobné a prevádzkové náklady ZŠ s MŠ P.V.Rovnianka v Dolnom Hričove, vzdelávacie poukazy, príspevok na výchovu a vzdelávanie pre materské školy a registrované zariadenia, dopravné žiakov, pohybové aktivity žiakov (lyžiarsky kurz a škola v prírode), dotácia na podporu k stravovacím návykom dieťaťa

b) *rozpočtová organizácia*

ZŠ s MŠ P.V.Rovnianka v Dolnom Hričove prijala v roku 2021 od Nadácie Spoločne pre región, Žilina finančné prostriedky vo výške 1 104,00 €, ktoré boli presunuté do roku 2022, a v roku 2022 finančné prostriedky vo výške 1 680,00 za účelom skvalitnenia výchovno-vzdelávacieho procesu a rozvoj telesnej kultúry. Z týchto finančných prostriedkov je financovaný plavecký výcvik pre žiakov 1. stupňa základnej školy.

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2022 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 1/2014 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
ŠK Dolný Hričov	Bežné výdavky na športové aktivity - zameranie na futbal	9 871,00
Florbal Team Dolný Hričov	Bežné výdavky na turnaj Florbal Cup Junior	700,00
DPO SR Bratislava	Pomoc pri zabezpečení zachovania celoslovenskej organizácie	164,90
DHZ Dolný Hričov	Bežné výdavky na činnosť DHZ	9 457,65
SZŤP ZO Bytča	Bežné výdavky na sociálnu výpomoc	100,00
žiaci z Pekliny (miestna časť obec Dolný Hričov)	Preplatenie dopravného - dochádzka do ZŠ	2 100,98
transfer jednotlivci, občianskemu združeniu	Príspevok pri narodení dieťaťa, Združenie priateľov Hričovského hradu	1 640,00

10.3. Významné investičné akcie v roku 2022:

- LIPOS s. r. o., Hlboké nad Váhom 253, 014 01 Hlboké nad Váhom
Zmluva o dielo č. 03.10.2022-1 "Rekonštrukcia chodníkov": Chodník v súbehu s cestou III/2091 v obci Dolný Hričov - úsek č. 1, Chodník v súbehu s cestou III/2091 v obci Dolný Hričov - úsek č. 2": 71 543,52 €
- AGRA s.r.o. Martin, Langsfeldova 5402/1, 036 01 Martin
Kúpna zmluva č.052/2021 Sm. nákup na dobudovanie technickej infraštruktúry v obci Dolný Hričov, t.j. nákup techniky: traktor, čelný nakladač, hákový nosič kontajnerov a kontajner: 75 000,00 € + 8 256,00 €
- Hydroizomat-Vladimír Malých, Clementisa 53, 909 01 Skalica
Zmluva o dielo - Stavebné úpravy zubnej ambulancie: 53 393,79 €
- MONSTAP ST s.r.o., Malinová 107/1, 010 04 Žilina-Bytča
Zmluva o dielo - Rekonštrukcia vykurovania zubnej ambulancie: 17 449,92 €
- dobudovanie amatérskej futbalovej infraštruktúry v rámci projektu „Eurá z Eura“ v obci Dolný Hričov - zavlažovacie systémy: 10 000,00 € + 7 046,60 €
- doplnenie dopadových plôch na detskom ihrisku: 9 300,48 €
- nákup pozemkov: 4 894,49 €
- nákup telekomunikačnej techniky: 5 864,40 €

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcych rokoch:

a) obec

- Rekonštrukcia spevnených plôch v obci Dolný Hričov,
- Prístavba, prestavba a stavebné úpravy obecného domu Peklina,
- Prístavba a zvýšenie kapacity v materskej škole pri ZŠ s MŠ P. V. Rovnianka v Dolnom Hričove,
- PD kanalizačná prípojka ul. Staničná,
- PD vodovodná a kanalizačná prípojka ul. Na Šefranicu,
- Vybudovanie inkluzívneho ihriska v Pekline,
- Výmena okien na Dome smútku v Dolnom Hričove
- Dokončenie UPN obce Dolný Hričov,
- Majetkovoprávne vysporiadanie Domu služieb DOMINA.

b) rozpočtová organizácia

- Modernizácia školskej jedálne - odvetranie kuchyne,
- Zakúpenie elektrickej smažiacej panvice do školskej kuchyne.

Z hľadiska budúcich cieľov Obec Dolný Hričov aj naďalej bude prostredníctvom svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie, na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy, tak ako je to stanovené v zákone č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce. Všetky nutné zmeny, ktoré obec bude v budúcnosti realizovať budú mať jediný cieľ a to zvýšenie starostlivosti o všestranný rozvoj územia obce a potreby jej obyvateľov.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Informácie o skutočnostiach, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka do dňa zostavenia účtovnej závierky

a) iné mimoriadne skutočnosti

Opis skutočností:

Po 31. decembri 2022 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke na rok 2022, ale upozorňujeme na nasledovné :

V mesiaci február 2022 začal vojenský konflikt na Ukrajine, ktorý doteraz pretrváva. V roku 2022 mal tento konflikt za následok vysokú infláciu a energetickú krízu. Obec preto predpokladá aj v roku 2023 negatívne dopady na hospodárenie samosprávy.

Vedenie obce bude pokračovať v monitorovaní potenciálneho dopadu a podnikne všetky možné kroky na zmiernenie akýchkoľvek negatívnych účinkov na obec, na jej občanov a na jej zamestnancov.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadny súdny spor.

Vypracovala: Rudolfa Sládková

Schválil: Ing. Peter Zelník, starosta obce

V Dolnom Hričove dňa 30.06.2023

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke